

Kolumni

Marko Erola

toimitus.valkeakoskansanomat@
almamedia.fi

Jokainen on riski kaikille muille

Suomen hallitus teki kovan koronapäätöksen, jota kansa ehti vaatia sosiaalisessa mediassa jo viikon päivät: rajat kiinni, koulut ja muut julkiset laitokset kiinni, kansa koteihin eristyksiin ja kanssakäymisen mahdollisimman vähiin. Päätös tuli vasta, kun testaamisessa oli nostettu kädet pystyyn ja sairastuneiden määrää voidaan enää arvailla.

Onneksi kansa toimi jo aiemmin. Liikkumista vähennettiin vapaaehtoisesti. Lapsia otettiin koulusta omalla luvalla. Ruokaa ja wc-paperia hamstrattiin.

Tällainen varautuminen on leimattu paniikiksi, hysteriaiksi ja ylireagoinniksi. Tosiasiassa se on järkevä ja eettinen tapa toimia koko yhteiskuntaa uhkaavassa kriisissä.

Keskivertoihmisen riski sairastua vakavasti koronaan on pieni, selvästi pienempi kuin vaikkapa autokolarin riski.

”Jatkamalla elämää entiseen malliin vahingoittaa muita”

Pieni henkilöriski korona on kuitenkin suuri systeimiriski, ja systeimiriskit menevät henkilöriskien edelle.

Jokainen on potentiaalinen viruksen kantaja ja levittäjä. Jokainen on riski kaikille muille. Jos riskiryhmiin kuulumaton kansalainen ei reagoi ”ylimitoitetusti”, hän edistää koronan leviämistä ja tekee itsestään merkittävän systeimiriskin lähteen.

Yksilöriskin näkökulmasta ”rationaalinen” käytös on systeimiriskin uhatessa itsekästä, ellei peräti julmaa. Jatkamalla elämää entiseen malliin vahingoittaa muita.

Itsekkyys kolahtaa omaan nilkkaan. Terveystieteiden ylikuormittuessa kasvaa riski kuolla syystä kuin syystä. Jos yhteiskunta järkkyy toden teolla, yksilö kohtaa riskejä, joita ei arjessa edes ole.

Sanotaan, että ihmiskunta on vain yhdeksän aterian päässä anarkiasta.

Pandemian edelle pääsee vain ylimitoitetuilta näyttävillä toimenpiteillä. Mitä paremmin rajoitukset tehoavat, sitä turhemmilla ne jälkikäteen näyttävät.

Edessä ei välttämättä ole kuukausien kotiaresti. Jos kontaktit saadaan minimiin, kaikki koronasairaat ovat tiedossa kahdessa viikossa.

Viruksen aiheuttamasta taloudellisesta neliraajahalvauksesta kuntoutuminen kestääkin sitten paljon pidempään.

Maailmantalouden pyörät on ehkä keksittävä uudelleen.